

Kyrkomötet
Motion 2024:5
av Birgitta Axelsson Edström m.fl.

Nationell strategi för samarbete inom folkbildning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att utforma en nationell strategi med syftet att stärka samverkan mellan Svenska kyrkan och Sensus.

Motivering

Svenska kyrkan insåg för länge sedan att hon är en självklar del av det folkbildande civilsamhället. På initiativ taget av bland andra Svenska kyrkans diakonistyrelse och andra kyrkliga sammanslutningar beslöt därför ett antal kyrkliga ungdomsorganisationer att bilda ett eget studieförbund 1930. Dåtidens biskopar stödde idén då den sågs som ett verksamt medel att närma Svenska kyrkan till folkrörelserna och inspireras av deras arbetssätt. Härmed bildades alltså Sveriges Kyrkliga Bildningsförbund. Efter ett par olika fusioner lever studieförbundet numera kvar under namnet Sensus. Sensus verksamhet, vilken vilar på en kristen grund, ger möjlighet till utveckling och lärande i mänskliga möten och genom kultur. Alla aktiviteter uppmuntrar till aktivt engagemang i samhället genom medlemsorganisationer och samarbetsparter. Detta rimmar naturligtvis mycket väl med Svenska kyrkans värderingar.

Svenska kyrkan är Sensus överlägset största medlemsorganisation. Varje vardag och under många helgdagar genomförs viktig folkbildningsverksamhet i samverkan mellan Sensus och Svenska kyrkan, en verksamhet som relaterar till ideella, anställda och förtroendevalda och till så gott som alla åldrar. Samverkan mellan kyrka och studieförbund leder bland annat till att kyrkan blir mer synlig i det offentliga rummet, till fler möten mellan människor som kan förändra vårt samhälle i mer demokratisk riktning och till mer kulturverksamhet som ger möjlighet till kreativ utveckling. Folkbildningens betydelse för ett hållbart och demokratiskt samhälle varken kan eller bör underskattas.

Likväl är det på många håll svårt att få samarbetet att fungera. Kyrkan verkar inte alltid medveten om sin ställning som stor, ansvarig och inflytelserik medlemsorganisation och tar inte på längt när tillvara de möjligheter som ges. I själva verket bildar ju Svenska kyrkan och Sensus en gemensam enhet. Studieförbundet hanteras tyvärr ofta som en oviktig och främmande samverkanspartner som fritt kan väljas bort. Detta är ett problem på såväl lokalnivå som stiftsnivå, men även på nationell nivå finns det anledning att medvetandegöra faktum, inte minst detta år då temat för kyrkomötet är just Kyrkan i det offentliga rummet och den svenska folkbildningen just nu måste hantera en mycket kännbar resursneddragning från statens sida.

Folkbildningen är en omistlig del av ett fungerande civilsamhälle som är lika viktig nu som den var 1930. Närvaron av bildande infrastruktur i samhället och tillgången till mötesplatser där olika människor, traditioner och kulturer i bred bemärkelse kan mötas är nödvändiga förutsättningar för demokratins fortsatta överlevnad. I detta arbete kan och bör Svenska kyrkan som stor och viktig samhällsaktör självklart bistå. Att samverka med folkbildningen ger stora plusvärden, ökar kontaktytorna med det omgivande samhället och ger en effektiv resursanvändning. En klar, uttalad och tydlig viljeinriktning från nationell nivå att stärka och värdera folkbildningen är därför önskvärd och skickar effektiva signaler såväl inom kyrkan som i det offentliga rummet.

Kalmar den 10 juni 2024

Birgitta Axelsson Edström (ÖKA)

Karin Janfalk (ÖKA)

Tomas Rosenlundh (ÖKA)

Charlotte B Haggren (ÖKA)

Kristina Hyse (ÖKA)

Nils Jernqvist (ÖKA)

Lisa Gerenmark (ÖKA)